

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/276/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

202/2016. (XI. 10.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. augusztus 2-án előterjesztett **panaszát** 2016. november 10-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – a ... Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedés történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. augusztus 2-án, postai úton terjesztette elő beadványát, amelyben a vele szemben 2016. július 21-én fogantató rendőri intézkedést kifogásolta.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy közte és a volt élettársa (K. I.) közötti gyermekelhelyezési peres eljárásban közös gyermeküket (Cs. I-t) a ... Törvényszék [...] számú ítéletével (amely 2016. január 4-től jogerős) az anya nevelésében és gondozásában helyezte el és egyben a szokásos bírói gyakorlathoz képest is bővebben rendelkezett az apai kapcsolattartásról a gyermek elvitelének és ott alvásának jogával. (A panaszos mellékelte az ítéletet.)

Az anya a gyermekelhelyezési per kezdete óta rendszeresen akadályozza a kapcsolattartást a panaszos és a kislánya között és eme gyakorlatán az ítélet jogerőre emelkedése óta sem változtatott. Az elmúlt két és fél évben összesen 15 hónapra zárta el a kislányát hermetikusan tőle és a féltestvéreitől.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Emiatt számos gyámhivatali eljárás van folyamatban az anya ellen és több elmarasztaló végzés is született.

Az ítélet szerint 2016. július 1-től a nyári kapcsolattartás van érvényben. A kislányának két hétig folyamatosan vele kellett volna lennie. Azonban az anya ezt is igyekezett minden lehető módon megakadályozni. A gyermekét végül 2016. július 6-án, 12 óra 30 perckor elhozhatta az anyától. A kislány ekkor sem volt a nyári kapcsolattartásra felkészítve: komolyan meg volt arról győződve, hogy neki másnap reggel 8 órára haza kell érnie az anyjához, különben valami nagy baj lesz. 2016. július 15-től volt a panaszosnak alkalmas az elmaradt kapcsolattartás pótlása. Erről az anyát és a jogi képviselőjét megfelelően tájékoztatta is. (A panaszos erről is a Testület rendelkezésére bocsátott egy dokumentumot). Mivel az anya már a rendes nyári kapcsolattartás ideje alatt is többször kért a panaszos otthonához hamis indokokkal hamis rendőri intézkedést (konkrétan július 7-én este és 8-án reggel), így a biztonság kedvéért tájékoztatást küldött a panaszos a ... Rendőrkapitányságoknak is. (Az erről szóló dokumentumot is a beadványa mellékleteként csatolta.)

A panaszos otthonánál 2016. július 21-én, délután fél 4 körül történt rendőri intézkedés. Amikor a járőr csengetett, akkor a panaszos a lakásában egy ingatlanon elhelyezkedő fogorvosi rendelőben éppen egy beteget látott el. Az asszisztensnője engedte be a rendőröket és jelezte, hogy pár perc türelmet kér, hiszen a panaszos nem tud egyik pillanatról a másikra a beteg szájából kiszállni, kesztyűt és maszkot levenni, etc. Az épp kezelés alatt álló páciens felesége a váróban tartózkodott és még mielőtt a panaszos kiment volna fogadni a rendőröket, rémülten ment be, hogy „*azt mondják, hogy maga elrabolta a gyereket és jogtalanul magánál tartja!*”. Azt nem tudhatja a panaszos, hogy a rendőr rágalmazta-e meg ilyesmivel a páciense előtt, vagy az általa az ingatlanja területére a beleegyezése nélkül beengedett K. I. (volt feleség), mindenesetre az egész jelenet roppant kellemetlen volt a panaszos számára. A kiérkező járőrök bírósági végzést vagy egyéb hivatalos iratot követeltek a panaszostól, amely alapján jogosan lenne a kislánya az otthonában. A panaszos az ítéletet megmutatta nekik és az anyának is elküldött tájékoztatást is, valamint a táblázatot, amely részletesen tartalmazza a 418 óra elmaradt kapcsolattartás keletkezésének az idejét és időtartamát. Ez azonban nem érdekelte őket. Faggatták a panaszost, hogy hol tartózkodik jelenleg a gyermeke. A rendőrök fellépése, viselkedése, hangvétele mindvégig ellenséges és lekezelő volt. Az intézkedés során ráadásul – mint ahogyan korábban azt már említette – az engedélye nélkül, beengedték a kertjébe K. I-t is.

A panaszos furcsának találta a rendőr azon megjegyzését, hogy a beszélgetés közben egy alkalommal arra akarta őt rávenni, hogy menjen csak be nyugodtan tovább kezelni a páciens, majd ő közben folytatja a járőri intézkedést a kertjében. (A panaszos a történetek alátámasztására hangfelvétellel rendelkezik, amelyet a Testület kérésére csatolt; valamint az intézkedést végig követte telefonos híváson keresztül a felesége is, így ő tanúja volt az eseménynek.)

A panaszos véleménye szerint súlyosan sérült a tisztességes eljáráshoz való joga, az egyenlő bánásmódhoz és a jó hírnévhez való joga.

Álláspontja szerint az intézkedő rendőr egyértelműen állást foglalt a másik fél javára a jogvitában, amelyet egyébként nem tehetett volna meg.

A páciensei a rendőri intézkedés következtében olyan képet alkottak róla, mintha valami bűnöző lenne, aki bűncselekményt követett el. Egyúttal a szomszédjai immár sokadszor nézhették végig, hogy az ingatlanánál rendőri intézkedés zajlik.

A panaszos megjegyezte, hogy a hangfelvétel készítését megelőzően az intézkedő rendőr hangneme ellenséges volt. Amikor az intézkedés közben jelezte a számára, hogy korábban már tájékoztatta a rendőrséget az ügyről és kiemelte azt, hogy kapcsolattartási ügyekben a rendőrségnek nincsen jogköre eljárni, akkor arrogánsan azt válaszolta, hogy „*ne oktasson ki arról, hogy hogyan intézkedjek.*” A hangfelvételen is hallható, ahogy amikor a panaszos kérte, hogy szerepeltesse a jelentésében, hogy K. I. bejött az ingatlanja területére, akkor erre sem megfelelő választ adott. Az intézkedő rendőr elfogultságát azzal is egyértelműen kimutatta, hogy miután ugyanabban megegyeztek, hogy a kislányát akkor sem vehetné el, ha az ingatlanban tartózkodna, ezért szükségét érezte, hogy megjegyezze, hogy a panaszosnak ebből majd „nagy baja lesz”. A panaszos pont az ilyen eseteket szerette volna elkerülni és ezért jelezte a rendőrség felé, hogy számítani lehet az anya akcióira.

A panaszos az esetet követően fel is hívta a ... Rendőrkapitányságot és jelezte a problémát, ahol ismételtelen annak kezelése helyett cinikus reakcióba futott. Erről is hangfelvétellel rendelkezik, amelyet szintén – igény esetén – bármikor a Testület rendelkezésére bocsájt, de úgy gondolja, hogy ennek a telefonbeszélgetésnek feltehetőleg a rendőrség archívumából is rendelkezésre kell állnia. Ez a telefonbeszélgetés sértette véleménye szerint a tisztességes eljárásához fűződő alapvető jogát.

2) A panaszos beadványa 1. számú mellékleteként csatolta a ... Törvényszék (mint másodfokú bíróság) [...] számú ítéletét. Figyelemmel arra, hogy jelen ügy tárgya a nyári kapcsolattartás szabályozásával függ össze, így a Testület az ítélet ezen részeit emeli ki és ismerteti jelen pont alatt.

A bíróság a panaszos és a gyermeke közötti időszakos kapcsolattartásra vonatkozó rendelkezéseket a nyári szünet tekintetében úgy módosította, hogy a felek megállapodásának a hiányában július 1. napjától 15. napjáig, valamint augusztus 1. napjától 15. napjáig illeti meg a kapcsolattartás joga egybefüggően, a gyermek elvitelével és ott alvásával, a kezdő nap 9 órájától a záró nap 18 óráig tart.

Az ítélet továbbá tartalmazza, hogy „az elmaradt hétköznapi kapcsolattartás nem pótolható”.

A bíróság mindkét szülő figyelmét felhívta arra a másodfokú bíróság, hogy amennyiben kapcsolattartással összefüggésben nézeteltérés van a felek között, azt nem önkényesen kell rendezniük, hanem az illetékes gyámhatósághoz kell fordulniuk a kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelemmel a 147/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet szabályai szerint.

3) A panaszos mellékelte (2. számú melléklet) a volt feleségének (K. I.) írt. 2016. július 15-én, 12 óra 46 perckor kelt e-mail üzenetét, amelyben tájékoztatta a volt feleségét arról, hogy 418 óra (több mint 17 nap) elmaradt kapcsolattartás pótlására az e-mail keltéig nem került sor. Álláspontja szerint a nyári kapcsolattartásra július 1-e 9 óra helyett július 6-án 12 óra 30 perckor adta ki a gyermeket, tehát véleménye szerint innen pótlendő 5 nap és 3 és fél óra. Az ítélet szerint július 15-én 18 órára kéne visszavinnie a gyermeket, azonban tekintettel a fentiekre az eddig K. I. által megakadályozott, illetve az egyéb okból a panaszos önhibáján kívül elmaradt kapcsolattartásokat most kívánja pótolni, tekintettel arra, hogy számára ez az első alkalmas időpont a pótlásra.

4) A panaszos a 2. számú melléklet mellékleteként a beadványához csatolta az elmaradt kapcsolattartásokról készült, táblázatos kimutatást. A Testület ezen dokumentum ismertetésétől eltekint, hiszen az a panasz eljárás eredményes lefolytatásához érdemi információt nem tartalmaz.

5) 3. számú mellékletként a panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta a 2016. július 15-én, 14 órakor kelt e-mail üzenetét, amelyet a ... Rendőrkapitányságnak is megküldött. Ebben a két hatóságot tájékoztatta arról, hogy az ő és a volt felesége jogi képviselői a mellékletben meghatározottak szerint

állapodtak meg a gyermek nyári kapcsolattartásának a kérdésében. (Ebben a panaszos által a korábbiakban részletezett július 6-tól számítandó és plusz 5 nap szerepel.)

II.

1) A Testület meghallgatta a panaszos által a részére megküldött hangfelvételt (6 perc 38 másodperc), amelyből az alábbiak állapíthatók meg.

A felvétel első perceiben a panaszos és jelenlegi felesége közti telefonos beszélgetés hallható, amelyben a panaszos érdeklődik, hogy milyen dokumentumok állnak papíralapon a rendelkezésére. A felvétel 1 perc 24. másodpercében hallható egy rendőr, aki azt mondja, hogy hivatalos, bíróságtól származó papír kell neki. A panaszos erre azt feleli, hogy odaadja azt, ami nála van. Ezt követően a két fél között párbeszéd alakul ki.

Rendőr: Ez egy Ön által írt e-mail. Ez nem bizonyít semmit.

(többen beszélnek szimultán, nehezen érthető, hogy miről)

Rendőr:... kezembem van egy papír, amely a hölgyé, neki joga van ez alapján a gyermeket elvinni. Ha erről tud nekem bármilyen más iratot mutatni, ami bíróságon...

Panaszos felesége: Na jó...leteszlek...jó?!

Panaszos: Ne maradj, egy pillanat. Bírósági iratot nem tudok adni. Amit az ügyvédem írt a másik fél ügyvédjének...észrevételt, tájékoztatást (nehezen érthető, mert a panaszos hadar).

Rendőr: Itt van az ítélet, amely szerint a hölgnél jogosult lenni.

Panaszos: De nem! Nem! Nem! Nem! Nézze, az elmaradt kapcsolattartásokat pótolni kell és ezeknek megkezdtem a pótlását.

Rendőr: Ez nem önhatalmúlag történik. Ezt bíróság szabályozza.

Panaszos: Nem, nem! Azt nem! Az a Ptk. szerint működik. A kapcsolattartásokat ...

Rendőr: Hol a gyermek?

Panaszos: (?)... kirándul...

Rendőr: És hol kirándul?

Panaszos: Nem tudom.

Rendőr: Nem tudja.

Panaszos: Dolgozok egész nap, elmentek kirándulni, nem szereltem rájuk GPS-t.

Rendőr: Itt vannak Budapesten? Bizonyosan semmit nem tud?

Panaszos: Semmit nem tudok.

(...)

Panaszos: A testvérével meg a feleséggel.

(...)

Rendőr: ...akkor sem kezdhetette volna meg a kapcsolattartást.

Panaszos: Mondja Ön, de ezt nem Ön dönti el.

Rendőr: (nehezen hallható)... bírósági ítélet, amely az anyjánál helyezi el...

Panaszos: Nem! Nálam jogosult lenni, mert a kapcsolattartásokat pótoljuk. Ezt legyen szíves a jelentésbe...

Rendőr: ... legyen kedves jó? ... az ön munkájába...hogyan kell nekem... (a nehezen hallható rész ellenére valószínűleg a rendőr azt közölte a panasossal, hogy mivel ő sem szól bele a panaszos által ellátott munkába ezért ő se szóljon bele az övébe)

Rendőr: Jó, dolgozzon tovább nyugodtan.

Panaszos: Az az ön példánya volt, ugye?

Rendőr: Igen.

Panaszos: Jó. Akkor ellenőrzöm, hogy az illetéktelen személyek távoztak-e az ingatlanomról. Jó, akkor befejeztük? Tessék?

Rendőr: Nem, de nyugodtan csinálja a dolgát.

Panaszos: Jó, de? Ezt szeretném becsukni.

Rendőr: Ne csukja be! Nyugodtan, ha gondolja, mert még nem végeztem a ...(?) Nyugodtan dolgozzon, csinálja a dolgát.

Panaszos: Nem, hát nem fogok ööö úgy elmenni dolgozni, hogy mondjuk hát (?), hogy nem kellene, hogy itt legyen.

(...)

Panaszos: Mindenről megfelelően tájékoztattam. (Majd a háttérben egy női hang hallható, aki azt állítja, hogy semmiről nem tájékoztatta őt a panaszos.)

Panaszos: Én mindenről megfelelően tájékoztattalak. Ne állíts légy szíves valótlan. Írásban tájékoztattalak. Sőt, a jogi képviselőm is tájékoztatta a jogi képviselődet. (Ekkor egy női hang hallható, aki kiabálja, hogy „figyeljétek már a nagykaput, onnan a sarokból!”)

(csend)

Panaszos: Eszter! Elkezdtém fényképezni (itt nem érteni rendesen a panaszos beszédét), vagy nem kell!

(Egy nő hallható a háttérben, aki határozottan állítja, hogy „Nem járulok hozzá, hogy kamerázzál!”)

(nagy messziről hallhatók hangfoszlányok, a háttérből, inkább csak zúgás hallatszódik a felvételen)

Panaszos: Ha a gyerek itt lenne, akkor sem szándékoznám átadni és nem is kötelezhetne arra, hogy adjam át a gyereket.

Rendőr: Hát tényleg nem!

Panaszos: Nah erről van szó! Viszont látásra.

III.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A ... Rendőrkapitányság vezetője 2016. augusztus 18-án kelt átiratában arról számolt be, hogy a panaszossal szemben végrehajtott rendőri intézkedés jogalapját a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) bekezdése adta. A rendőri intézkedés célja a ... Tevékenységirányítási Központ (továbbiakban: TIK) irányítója által a járőrök felé adott küldésben foglalt esemény körülményeinek tisztázása, majd a tudomásukra jutott információk alapján a további szükséges intézkedések megtétele volt. A rendőri intézkedésre a panaszos volt élettársának a bejelentése alapján került sor, amelyet K. I. 2016. július 21-én tett 15 óra 7 perckor a 112-es segélyhívó számra. A TIK által a TIK küldési adatlapjában rögzítette a bejelentésben elhangzottakat, amely a következő volt: „A panaszos, a bejelentő volt élettársa jogtalanul tartja magánál a közös gyermeküket. Cs. I. a lány, szül: [...]. Most a fenti címen otthon van a férfi, nem tudni a lány is ott van-e.”

Az intézkedő rendőrök közölték a panaszossal, hogy a volt élettársa bejelentette a rendőrségre, hogy a panaszosnál van a gyermek, akinek az elhelyezése K. I-nál van meghatározva. Ennek a bejelentésnek a tisztázása miatt kezdik meg az intézkedést. A panaszos erre közölte, hogy a rendőrökkel, hogy valóban van egy Cs. I. nevű közös gyermeke K. I-val. A gyermek abban az időpontban az ő feleségével kirándul valahol. Elmondta azt is, hogy tisztában van a ... Törvényszék által leírt ítélettel, de nem ért egyet az abban foglaltakkal és már fellebbezett ellene, valamint álláspontja szerint joga van az elmaradt kapcsolattartások pótlásához. Nem volt hajlandó elárulni,

hogy pontosan hol van a gyermek, de elmondta, hogy nincs veszélyben, megfelelő gondozásban részesül.

Az intézkedés helyszíne ... szám volt, a panaszos lakcíme, egyben ott található a fogorvosi rendelője is. Az intézkedő rendőr P. M. r. tzls. elmondta, hogy valóban a panaszos asszisztense fogadta őket, mivel a panaszos épp egy pácienszt kezelte.

Az intézkedő rendőrök az ingatlan udvarára mentek be, az épületben nem jártak. Azon a területen, ahol az intézkedést lefolytatták nem tartózkodott sem páciens, sem annak hozzátartozója. A panaszossal történő kapcsolatfelvételkor az előzőekben közöltek hangzottak el. A panaszos asszisztense engedte be a rendőröket az ingatlan területére. Akkor valóban az ingatlan területére – az udvarra – lépett a bejelentő is, ő volt, aki becsengetett az ingatlanba. P. M. r. tzls. elmondta, hogy az asszisztens és a bejelentő láthatóan ismerték egymást, az asszisztens nem emelt kifogást amiatt, hogy a bejelentő belépett az ingatlan területére. Amikor a panaszos kiérkezett a rendőrökhöz, akkor a felszólítására a bejelentő kiment az udvarról az utcára.

Az intézkedő rendőrök a panaszost a személyazonosságának a megállapítása céljából, annak igazolására szólították fel az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján. A panaszos a felszólításnak személyazonosító igazolvány bemutatásával tett eleget. Az intézkedő rendőrök a panaszos személyazonosságát a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 25. § (1) bekezdése szerint állapították meg s ellenőrizték le az adatait a körözési nyilvántartásban. Ezek után tájékoztatták a panaszost a már fentebb leírtakról, illetve tájékoztatták őt, hogy a bíróságon rendezzék vitás kérdéseiket és felszólították, hogy engedje vissza a gyermeket a bejelentőhöz, mint a bíróság által a nevelésre kijelölt személynek.

Az intézkedés során a rendőrök meghallgatták mindkét felet az Rtv. 13. § (2) bekezdése alapján. Az intézkedés időrendisége folytán a rendőrök valóban először a bejelentőt hallgatták meg, aki ennek során bemutatta a részükre a ... Törvényszék, mint másodfokú bíróság [...] számú ítéletét, amely tartalmazza a panaszos és a gyermek közötti időszakos kapcsolattartásra vonatkozó rendelkezéseket. Az intézkedő rendőrök valóban ennek a dokumentumnak az ismeretében folytatták le az intézkedésüket, tehát az időszakos kapcsolattartásra vonatkozóan tényszerű, objektív ismereteik voltak. P. M. r. tzld. az ítéletről fényképfelvételt készített.

Az intézkedés során a panaszos közölte, hogy van végzése a bíróságtól, amelyet szeretne bemutatni, amelyre mondta neki P. M. r. tzls., hogy menjen be nyugodtan az épületbe, megkeresse azt meg és hozza ki. Az a rendőr elmondása alapján nem hangzott el, hogy azért menjen vissza az épületbe, hogy kezelje a pácienszt és majd nélküle folytatják le az intézkedést.

A rendőrök birtokában az intézkedés során csak a bejelentő által bemutatott [...] bírósági ítélet került, amelyről fényképfelvételt készítettetek. A panaszos birtokában lévő, említett végzés valójában egy, a panaszos számítógépén található e-mail volt, amelyet a bíróságnak írt arról, hogy nem ért egyet a bejelentő birtokában lévő ítélettel. Ezt az e-mailt az intézkedő rendőrök nem látták, mivel az épületbe nem léptek be.

P. M. r. tzls. elmondta, hogy nem volt tudomása arról, hogy a panaszos az intézkedésről hangfelvételt készített volna. Az intézkedés során a rendőri fellépést az állampolgárbarát hozzáállás jellemezte, továbbá az Rtv. 13. § (2) bekezdésben meghatározott, a törvény rendelkezésének megfelelő, részrehajlás nélküli intézkedést folytattak le a rendőrök kulturált hangnemben.

A panaszos az intézkedés során elmondta a rendőrnek, hogy szerinti mi fontos és mit írjon bele az intézkedésről készült jelentésbe, amire P. M. r. tzls. közölte vele, hogy ő fogja eldönteni, hogy mi fog szerepelni a jelentésben, az idézett mondat nem hangzott el. P. M. r. tzls. valóban figyelmeztette a panaszost, hogy ha továbbra is folytatja magatartását, a bíróság rá nézve akár hátrányosan is változtathatja a láthatási jogát.

A 2016. július 21-én, a ... Rendőrkapitányságon szolgálatot teljesítő szolgálatirányító parancsnok P. N. r. tzls. és Készenlét csoportvezető P. T. r. fhdgy. sem emlékezett a panaszos által említett hívásra. A ... TIK irányítója Sz. A. r. ftőrm. elmondta, hogy nem beszélt telefonon a panaszossal.

P. M. r. tzls. szerint a panaszos fölényes, kioktató hangnemben beszélt végig az intézkedés során.

A rendőri intézkedés során jelen volt a panaszos, a bejelentő, aki a panaszos kiérkezésekor az udvarra, annak a felszólítására azonnal elhagyta az ingatlant. A panaszos asszisztense miután beengedte a rendőröket és a bejelentőt az ingatlanba és értesítette a panaszost már nem volt jelen. A rendőrök kiérkezésekor a helyszínen tartózkodott a bejelentő édesanyja is, aki azonban távozott is onnan, intézkedés alá sem lett vonva.

A ... Rendőrkapitányságán a panaszos az intézkedéssel szemben nem tett panaszt.

2) P. M. r. tzls. a sérelmezett intézkedésről 2016. július 21-én készített jelentést, amelyben előadta, hogy a fenti napon a szolgálata teljesítése során, 15 óra 19 perckor a ...-központ utasítására jelent meg a ... szám alatt, mert onnan gyermekelhelyezési vitáról érkezett bejelentés. Az intézkedését a Szolgálati Szabályzatban foglaltak alapján kezdte meg. A helyszínen felvette a kapcsolatot a bejelentővel (K. I-val), aki rendőri kérdésre elmondta, hogy van egy lánya (Cs. I.), akit felváltva nevelnek annak édesapjával (a panaszossal). K. I. azt is elmondta, hogy már nincsen együtt a gyermek apjával, amely miatt a lány nála lett elhelyezve, az apa részéről a láthatást a ... Törvényszék [...] számú ítélete szabályozza. K. I. ezen ítéletet a helyszínen a rendőr részére bemutatta, amelyet lefényképezett, így azokat kinyomtatott formában is a jelentéséhez mellékelte, amik digitális formában is feltöltésre kerültek az ügy anyagi mellé a Robotzsaru rendszerbe. K. I. elmondta továbbá, hogy hetekkel korábban átadta a lányt az apjának, de ő nem hajlandó visszaadni, pedig az ítélet alapján már nála kellene lennie. Ezt a helyszínen bemutatott dokumentum is igazolta. K. I. elmondta még, hogy nem túl jó a viszony közte és a panaszos között, szerinte szándékosan kerüli őt, tulajdonképpen bujkál előle és rejtegeti a lányát. K. I. szerint az apja kivitte a lányát külföldre is, talán Németországba, pedig ezt nem tehette volna meg. A ... szám alatt található a panaszos fogorvosi rendelője és azért jött ide K. I., mert tudomása szerint ma az épületben tartózkodik.

A rendőr ezt követően felvette a kapcsolatot a panaszossal, aki kérdésére elmondta, hogy valóban van egy Cs. I. nevű közös gyermeke K. I-val, aki jelenleg az ő feleségével kirándul valahol. A panaszos azt is elmondta, hogy tisztában van a ... Törvényszék által felülírt ítélettel, de nem ért egyet az abban foglaltakkal és már föllebbezett ellene, valamint álláspontja szerint joga van az elmaradt kapcsolattartások pótlásához. A panaszos nem volt hajlandó elárulni, hogy pontosan hol van a gyermek, de azt elmondta, hogy nincs veszélyben, megfelelő gondozásban részesül. A panaszos figyelmét a rendőr nyomatékosan felhívta, hogy tartsa be a bírósági ítéletben foglaltakat, amit megértett és tudomásul vett, de közölte a rendőrrel, hogy szerinte jogosan van most nála Cs. I.

A jelentésben szereplő személyeket az EDR rádió WAP rendszerén keresztül a körözési rendszerben leellenőrizte az intézkedő rendőr, amelyben nem szerepeltek. Tájékoztatta K. I-t, hogy amennyiben feljelentéssel kíván élni a panaszossal szemben azt bármelyik bíróságon, vagy rendőrségen

megteheti, amit megértett és tudomásul vett. A Szolgálati Szabályzatban foglalt panasztételi lehetőségeikről is tájékoztatta az érintetteket a rendőr, amit megértettek és tudomásul vettek.

A fentieket jelentette a ...-központnak, majd az engedélyével a helyszínt 15 óra 45 perckor elhagyta. Az intézkedésnél továbbá jelen volt B. É. r. őrm.

3) A küldés leírása elnevezésű dokumentum szerint K. I. a [...] telefonszámról a 112-es Segélyhívó Központba (segélyhívás módján) tett bejelentést 2016. július 21-én 15 óra 7 perckor, amely szerint ... helyen az elmondása szerint a panaszos, a volt élettársa jogtalanul tartja magánál a közös gyermeküket. A lány (Cs. I.) [szül.:...]. A panaszos a fenti címen most otthon van, nem tudni a lány is ott van-e. A bejelentést rögzítette Sz. A. r. ftörm.

A küldés ideje 15 óra 16 perc volt. A kezelési mód beavatkozás. Az intézkedés: a bejelentő mutatott egy ... Törvényszéki végzést, amely a bejelentő részére ad igazat a gyermekfelügyelet végett. A volt párjának új felesége viszont elvitte a gyereket kirándulni, így az nincs a helyszínen. Mindkét félnek jogi felvilágosítás, figyelmeztetés a törvénysértőnek, jelentés készül.

A kiérkezés ideje 15 óra 22 perc, a befejezés ideje 15 óra 42 perc.

4) A rendőrség mellékelte a bejelentő által az intézkedő rendelkezésére bocsátott bírósági ítéletet, amelyet ugyanaz az ítélet, amelyet a panaszos is a Testület rendelkezésére bocsájtott. A Testület az ítélet közlésétől eltekint, figyelemmel arra, hogy azt már – releváns részei tekintetében – jelen állásfoglalás I. rész 2) pontjában már ismertette.

IV.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy a rendőrök minden jogalapot nélkülöző módon intézkedést kezdeményeztek és folytattak le. Véleménye szerint a rendőri intézkedés során sérült a jó hírnévhez való joga, a rendőri fellépés és közlések kapcsán az emberi méltósághoz fűződő alapvető joga. Álláspontja szerint az intézkedés részrehajló volt. Végezetül sérelmezett, egy a kifogásolt intézkedés napján a rendőrséggel folytatott telefonhívást is, hiszen szerinte nevetséges és cinikus volt a rendőrök hozzáállása.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a VI. cikkében foglalt jó hírnévhez való jogát, továbbá a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, illetve az Alaptörvény XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e a panaszossal szemben intézkedési kötelezettsége, azaz kellő jogszabályi felhatalmazás alapján kezdeményezett-e intézkedést vele szemben a rendőrség.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszossal szemben 2016. július 21-én azért került sor intézkedés végrehajtására, mert a panaszos volt élettársa (K. I.) aznap 15 óra 7 perckor a 112-es Segélyhívó Központon keresztül tett a TIK-re bejelentést, amely szerint „ ... helyen az elmondása

szerint a panaszos, a volt élettársa jogtalanul tartja magánál a közös gyermeküket. A lány (Cs. I.) [szül.:...]. A panaszos a fenti címen most otthon van, nem tudni a lány is ott van-e.”

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. és 2. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében egyrészt általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését, másrészt szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8-9. §-a továbbá úgy rendelkezik, hogy a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A bejelentésekben megjelöltekre a Testület álláspontja szerint az alábbi jogszabályi rendelkezések hívhatóak fel.

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 211. §-a szabályozza a kiskorú elhelyezésének megváltoztatása bűncselekmény tényállását: „Aki végrehajtható hatósági határozat alapján elhelyezett kiskorút attól, akinél a hatóság elhelyezte, annak beleegyezése nélkül, az elhelyezés tartós megváltoztatása céljából elvisz, illetve a kiskorút rejtve vagy titokban tartja, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a bűnügyi / szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szabálysértés elkövetésére hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

Erre a kérdésre Testület egyértelmű igennel felelt, hiszen a K. I. bejelentésében előadottak felvethették a fent megjelölt jogellenes cselekmény – intézkedéshez szükséges, minimális szintű – gyanúját.

A Testület megítélése szerint a jogellenes cselekmény elkövetésére vonatkozó telefonos segélykérések bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A Testület megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület ezt követően abban foglalt állást, hogy a segítségnyújtási és felvilágosítás-adási kötelezettségét a rendőrség jelen ügyben megfelelően teljesítette-e.

A panaszos véleménye szerint az ő álláspontját nem vette figyelembe az intézkedés során a rendőrség, hanem csak a bejelentő K. I. által elmondottakat vette alapul, amikor lefolytatta az intézkedést.

A rendőrség tájékoztatása szerint a helyszínen tartózkodott az intézkedés kezdetén a bejelentő K. I. és annak anyja is, aki a rendőri jelenlétre elhagyta a helyszínt, így őt nem vonták a rendőrök intézkedés alá, hiszen percek alatt távozott a helyszínről. Az intézkedő rendőr először igazoltatta a bejelentőt, majd részletesen meghallgatta a bejelentése vonatkozásában és a rendelkezésére bocsátotta a ... Törvényszék, mint másodfokú ítéletét, amely a felek közötti kapcsolattartás szabályait rendezte. A rendőr az abban foglaltak tanulmányozását követően vont a panaszost, akit igazoltatott, majd őt is részletesen meghallgatta a bejelentő közölte vonatkozásában. A panaszos semmilyen dokumentumot nem bocsátott a rendőr rendelkezésére, egy dokumentumra hivatkozott, amelyről utóbb kiderült, hogy egy e-mail üzenet volt, amelyet a bíróságnak küldött abból a célból, hogy a volt élettársa nem tartja be az ítéletben meghatározott kapcsolattartásra irányadó szabályokat. A rendőr ezt követően tájékoztatta a feleket arról, hogy nincs hatásköre eljárni a magánjog területére tartozó kérdésben, megadta a szükséges jogi felvilágosítást, amelynek keretén belül a bejelentőt tájékoztatta a feljelentési lehetőségéről arra az esetre, ha ismételen előfordul, hogy a panaszos megszegi a jövőben a kapcsolattartás szabályait. Tájékoztatta őket a rendőri intézkedéssel szembeni panasztételi lehetőségekről a feleket, majd távozott a helyszínről.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét, amely szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. (A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.)

a) A Testület anélkül, hogy a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) és a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) részletes elemzésébe bocsátkozna, szükségesnek tartja az alábbiak rögzítését a szülői kapcsolattartás kapcsán.

A Ptk. 4:178. § szabályozza a kapcsolattartás jogintézményét. E szerint: „(1) A gyermeknek joga, hogy különélő szülőjével személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn. A gyermeket nevelő szülő vagy más személy köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani. (2) A gyermekétől különélő szülő – ha a

bíróság vagy a gyámhatóság eltérően nem rendelkezik – jogosult és köteles gyermekével kapcsolatot tartani. (3) A szülőnek joga van gyermekével kapcsolatot tartani akkor is, ha a szülői felügyeleti joga szünetel, kivéve, ha a gyermek vagy a gyermekkel közös háztartásban élő hozzátartozója sérelmére elkövetett cselekmény miatt elrendelt távoltartó határozat hatálya alatt áll. (4) Kivételesen indokolt esetben, a gyermek érdekében azt a szülőt is fel lehet jogosítani a gyermekkel való kapcsolattartásra, a) akinek a szülői felügyeleti jogát a bíróság megszüntette; b) aki hozzájárult gyermekének a másik szülő házastársa által történő örökbefogadásához; vagy c) akinek szülői felügyeleti joga a gyermek ismeretlen személy által történő örökbefogadásához adott hozzájárulásával vagy azért szűnt meg, mert a szülő a gyermeket - annak érdekében, hogy más nevelje fel, személyazonosságának feltárása nélkül - egészségügyi intézményben, arra kijelölt helyen hagyja, a gyermekért hat héten belül nem jelentkezik, és a gyermek örökbefogadására nem került sor. (5) A (4) bekezdés szerinti esetben a szülőnek a gyermekkel való kapcsolattartásra való feljogosításáról a szülői felügyeletet megszüntető bíróság vagy - ha a gyermeket nevelésbe vették - a gyámhatóság dönt.

A Gyer. 27. §-a szerint a kapcsolattartás célja, hogy a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult személyek közötti családi kapcsolatot fenntartsa, továbbá a kapcsolattartásra jogosult szülő a gyermek nevelését, fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérelje, tőle telhetően segítse. A kapcsolattartás formái a folyamatos és az időszakos kapcsolattartás. Az időszakos kapcsolattartás magában foglalja a gyermekkel a tanítási szünetek és a többnapos ünnepek időszakában való huzamos együttléte. Ugyanezen jogszabályhely (5) bekezdése szerint nincs helye folyamatos kapcsolattartásnak az időszakos kapcsolattartás ideje alatt, illetve a gyermeket gondozó szülőt megillető, a gyermekkel folyamatosan együtt tölthető időtartam alatt, amelynek mértéke a kapcsolattartásra jogosultat a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat szerint megillető időszakos kapcsolattartás időtartamát, vagy ha a kapcsolattartást rendező egyezség, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat nem rendelkezik a kapcsolattartásra jogosultat megillető időszakos kapcsolattartás időtartamáról, a két hetet nem haladhatja meg.

A Gyer. 29. §-a szerint a gyámhivatal vita esetében a kapcsolattartást bármelyik fél kérelmére szabályozza, illetve újraszabályozza, kivéve, ha a szülő és a gyermek kapcsolattartásának megállapítása [a Ptk. 4:181. § (1) bekezdése szerint] a bíróság hatáskörébe tartozik. A kapcsolattartásról a gyámhivatal, illetve a bíróság a gyermek korának, egészségi állapotának, életkörülményeinek, a felek személyes körülményeinek, valamint az ítélőképessége birtokában levő gyermek véleményének figyelembevételével rendelkezik.

A kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat végrehajtása szabályait a Gyer. 33. §-a rendezi. Eszerint kapcsolattartás elmaradása esetén végrehajtás iránti kérelem benyújtásának van helye a gyermek fejlődését veszélyeztető magatartás tudomásra jutásától számított 30 napon belül. A gyermek fejlődését pedig veszélyezteti, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a kapcsolattartást rendező egyezségben, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozatban foglaltaknak önhibájából ismételten nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, és ezáltal nem biztosítja a zavartalan kapcsolattartást. Ugyanezen jogszabályhely (8) bekezdése szerint, ha a kapcsolattartásra kötelezett a gyermeket bizonyíthatóan folyamatosan a kapcsolattartásra jogosult ellen neveli és a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozatnak a végrehajtási intézkedések ellenére sem tesz eleget, a gyámhivatal a gyermek elhelyezésének megváltoztatása iránt pert indíthat, (feltéve, hogy az elhelyezés megváltoztatása a kiskorú gyermek érdekében áll), vagy feljelentést tesz kiskorú veszélyeztetése vagy kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása miatt.

A fentiekből kitűnik tehát, hogy a kapcsolattartás szabályozása elsősorban a felek megállapodásával, egyezségével, vagy gyámhatósági, illetve gyermek-elhelyezési per esetén bírósági határozattal történik. A bíróság vagy végzéssel jóváhagyja a felek egyezségét e tekintetben, vagy a hatályos jogszabályi keretek között (Ptk., Gyer.) szabályozza a gyermek láthatását. A fentiekből az is látható, hogy a Ptk. szűkös előírásait, ahogyan a bíróság határozattal rendezett kapcsolattartás előírásait a Gyer. tölti ki részletes tartalommal (pl. a folyamatos és az időszakos kapcsolattartás viszonyával), hiszen az ítélet célja csupán egy végrehajtható és nyomon követhető keret kialakítása, melynek végrehajtásáról önkéntes teljesítés hiányában vagy vita esetén a gyámhatóság gondoskodik, akinek eljárására pedig a Gyer. előírásai vonatkoznak.

b) A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Btk. vonatkozó rendelkezéseire is – amelyeket egyébként a panaszos maga is ismer. A Btk. 208. §-a rendelkezik a kiskorú veszélyeztetésének büntetéről: „A kiskorú nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy – ideértve a szülői felügyeletet gyakorló szülő, illetve gyám élettársát, továbbá a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőt is, ha a kiskorúval közös háztartásban vagy egy lakásban él –, aki e feladatából eredő kötelességét súlyosan megszegi, és ezzel a kiskorú testi, értelmi, erkölcsi vagy érzelmi fejlődését veszélyezteti, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.” A Btk. 210. §-a a kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása vétségét akként szabályozza, hogy az követi el, aki a hatósági határozat alapján nála elhelyezett kiskorú és a kiskorúval kapcsolattartásra jogosult személy közötti kapcsolat kialakítását vagy fenntartását a kapcsolattartás kikényszerítése érdekében alkalmazott bírság kiszabását követően is önhibájából akadályozza. (Továbbá felhívható a már hivatkozott Btk. 211. §-a is.)

A bejelentő – a bűncselekmények elévülési idején belül – a panaszossal szemben feljelentéssel élhet a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény rendelkezései alapján.

A Testület ezen a ponton ismételten felhívja a figyelmet gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra.

A Rtv. 24. §-a szerint a rendőrség főszabályként közérdekből járhat el, kivételes, hogy a rendőr magánérdek alapján jár el, amikor a törvényes védelem más módon nem biztosítható (ultima ratio elve).

A Testület álláspontja szerint a helyszínen a rendőrök számára annyira derült ki biztosan, hogy a panaszos és volt élettársa között van egy gyermekelhelyezéssel, illetve kapcsolattartással kapcsolatos családjogi vita, aminek az eldöntése bírói, illetve gyámhatósági hatáskörbe tartozik. A Testület szerint ebből az következik, hogy a rendőröknek a bejelentés megalapozottságáról való megbizonyosodását követően a felek személyazonosságának megállapítása, álláspontjaik meghallgatása és a tényállás tisztázása volt a feladatuk, majd pedig a szükséges tájékoztatás megadása. Ez utóbbi körébe az tartozik, hogy közlik: a szóban forgó jogvita eldöntésére nincs hatáskörük, másrészt arról is, hogy jogaiknak mely hatóság előtt szerezhetnek érvényt.

A Testület a tájékoztatás megtörténtét nem tudta pontosan rekonstruálni, hiszen a rendelkezésére álló korlátozott bizonyítási eszközeivel és a birtokában lévő bizonyítékokkal nem derült ki az számára egyértelműen, hogy a rendőr a panaszos részére nyújtott-e tájékoztatást és amennyiben igen, akkor azt milyen tartalommal tette. Annyi bizonyosan kiderült a panaszos által becsatolt hangfelvétel

alapján, hogy a rendőr és a panaszos közötti interakció rögzített időpillanatában nem került sor tájékoztatásra. Az intézkedés további, nem rögzített része vonatkozásában azonban a Testület nem került olyan információ birtokába, amely alapján a kérdést megnyugtatóan megítélhette volna, **így arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható.**

3) A panaszos sérelmezte, hogy ez a rendőri intézkedés már a sokadik volt, amely során a szomszédjai ismét szem-és fültanúi lehettek annak. Véleménye szerint már ez önmagában alkalmas a jó hírnévhez való jogának a sérelmére, azonban tovább súlyosította ezt az a tény is, hogy a páciensei is láthatták, hogy rendőri intézkedés érintette. Álláspontja szerint ez rossz fényt vet rá és végső soron bűnelkövetőnek is minősülhet.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos állítása nem fedi a valóságot, hiszen a 15 óra és 16 óra között végrehajtott rendőri intézkedés során a panaszos, a bejelentő, az asszisztens és két rendőr volt jelen; egyéb személy nem volt tanúja a rendőri intézkedésnek.

Az Rtv. 15. §- (1) bekezdése meghatározza, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület gyakorlatában rendszeresen előfordulnak olyan ügyek, amelyekben a rendőri intézkedés nyilvános helyen, alkalomadtán szomszédok, vagy munkatársak szeme láttára zajlik. A Testület rendszerint abból indul ki hasonló esetekben, hogy a nyilvánosság bizonyos mértékig elkerülhetetlenül a rendőri intézkedések velejárója.

Jelen esetben a Testület nem tudott egy olyan történeti tényállást megállapítani, amely alapján érdemben megvizsgálhatta volna a panaszos kifogását, hiszen csekély számú információ állt a rendelkezésére, amelyek nem tettek lehetővé számára, hogy kellő bizonyossággal rekonstruálhassa a történeti tényállást. **Erre figyelemmel a panaszos jó hírnévhez fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.**

4) A panaszos sérelmezte, hogy a vele szemben fellépő rendőr fellépése, viselkedése, hangneme végig ellenséges, lekezelő volt. Az intézkedés során olyat közölt vele a rendőr, hogy „menjen be, folytassa a kezelést, majd a kertben lefolytatja az intézkedést” és „ne oktassa őt ki, hogyan intézkedjen”. A panaszos álláspontja alátámasztására hangfelvételt készített az intézkedésről.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos által közölt valóság alapját. A rendőri intézkedést az állampolgárbarát, segítő szemlélet jellemezte, a hangneme kulturált volt. A panaszos volt az, aki az intézkedés során végig ellenséges volt és kioktató. A rendőrség előadása szerint a panaszosnak a rendőr az intézkedés során az általa idézettek nem mondta. A rendőrségnek a hangfelvételtől nincs tudomása.

A Testület a panasz ezen része tekintetében utal az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára, amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangneme.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület elsőre a történeti tényállás kialakítása során feloldhatatlan ellentmondásba ütközött a panaszos és a rendőrség által közölték kapcsán, amelyet később a panaszos által a rendelkezésére bocsájtott hangfelvétellel sikerült feloldania. A hangfelvétel a panaszos által előadottakat igazolta, hiszen azon hallható, hogy a rendőr az intézkedést a továbbiakban a panaszos jelenléte nélkül kívánta lefolytatni és valóban azt mondta a panaszosnak, hogy ne szóljon bele a dolgába, hiszen ő sem teszi ezt ellenkező esetben. A hangfelvételtől kiderült, hogy bár a panaszos ellenséges volt a rendőrrel szemben és gyakran kioktató stílusban kommunikált vele, mégis az általa kifogásoltak kapcsán csak annyit szeretett volna, ha az általa kérelmezett történeti tényállási elemeket a rendőr dokumentálja. **Figyelemmel tehát arra, hogy a rendőr egyértelműen el akarta a panaszost az intézkedés helyszínéről távolítani és a panaszos kérését megtagadva azt közölte vele, hogy ne szóljon bele a munkájába, hiszen ő sem teszi ezt fordítva, így a Testület a panaszos kifogását alaposnak találta, így álláspontja szerint csekély mértékben sérült a panaszos emberi méltóságához fűződő alapvető joga a vele szemben alkalmazott rendőri hangnem következtében.**

5) A panaszos sérelmezte a beadványban a diszkriminatív rendőri intézkedést is.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélküliség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A Testület felvilágosítás-kérése nyomán a rendőrség határozottan elutasította azt, hogy részrehajló volt a rendőri intézkedés.

A Testület jelen állásfoglalás III. rész 2) pontjában meghatározta azt, hogy a panaszossal szemben lefolytatott rendőri intézkedés az arra vonatkozó, hatályos normáknak maradéktalanul megfelelt. Az egyéb körülmények gondos mérlegelése kapcsán sem talált a Testület olyan tény, körülményt, adatot, amely arra utalhatott volna, hogy a rendőri intézkedés részrehajló lett volna, azaz nevezetesen, hogy a panaszost háttérbe szorították volna és ezáltal bármely hátrány érte volna őt. **Ezen körülményre tekintettel a Testület véleménye szerint a panaszossal szemben végrehajtott rendőri intézkedés nem volt részrehajló, ezért az nem ütközött az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába.**

IV.

A Testület az eset kapcsán jelzi, hogy a panaszos vonatkozásában ez már a sokadik rendőri intézkedés, amelyet felülvizsgál érdemi eljárásában. Az esetek egymással összefüggnek, azok ugyanazon jogalapról származnak, így a Testület nyomatékkal felhívja a rendőrség figyelmét arra, hogy az állásfoglalásokban foglaltaknak és természetesen a hatályos jogi normáknak megfelelő intézkedést foganasítsanak az intézkedők a panaszossal szemben.

A Testület vizsgálatában megállapította, hogy a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában foganasított intézkedést, amely így nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát. Az intézkedés során, a rendőri tájékoztatás kapcsán a Testület feloldhatatlan ellentmondást tapasztalt a történeti tényállás elemeinek a rekonstruálása során, így arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható. A panaszos jó hírnevének sérelmére utaló kifogást érdemben a Testület a tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondások miatt érdemben nem tudta megvizsgálni, ezért úgy határozott, hogy a panaszos jó hírnévhez való jogának a sérelme nem megállapítható. A rendőrség szolgálati fellépésére vonatkozó panaszosi kifogásokat alaposnak találta, így a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogának csekély mértékű sérelmét állapította meg. Végezetül a részrehajló rendőri intézkedést tekintetében a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy az intézkedés objektív alapon lefolytatottnak minősül, így az nem ütközött a diszkrimináció tilalmába.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganasító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2016. november 10.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag